

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова (за професійним спрямуванням)

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

**Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)**

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Українська мова (за професійним спрямуванням)»
Викладач (-і)	Сидорук Оксана Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380508157995
Е-mail викладача	oksana.sydoruk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно з розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Українська мова є державною мовою України, і вільне володіння нею сприяє реалізації творчих можливостей кожної людини в усіх сферах життя, її духовному вдосконаленню та розвитку національної самосвідомості. Критерієм освіченості й вихованості є висока мовна культура, яка включає в себе поняття мови і мовлення, їх природу, норми літературної мови та її різновидів, вільне володіння багатством виражальних мовних засобів.</p> <p>У справі виховання нашої молоді інтелігенції особливого значення набуває курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)», мета якого полягає в поглибленні знань про українську мову, формуванні умінь та навичок вільного володіння її багатими виражальними засобами на всіх рівнях: фонетичному, лексичному, фразеологічному, морфологічному й синтаксичному, а також у формуванні вміння володіти комунікативними засобами літературної мови, в умінні укладати документи, будувати й удосконалювати тексти різних стилів в усному й писемному мовленні, вдосконалювати навички мовного етикету.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування комунікативної компетенції студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.</p> <p>Основним завданням вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є : сформувати правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; сформувати навички оперування фаховою термінологією вихователя, редагування, коригування та перекладу наукових педагогічних текстів.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК1. Здатність: вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти</p>	

з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти;
 нести відповідальність за результати своєї діяльності;
 здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях
ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти, використовувати їх та фахову літературу у практичній діяльності
РН 21 Уміти усно, письмово спілкуватись українською та іноземною мовами

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні заняття	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	012 Дошкільна освіта	4	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
I. Культура фахового мовлення			
1.1 Вступ. Державотворча роль мови. Функції мови. Стилї і типи мовлення.		2	2
1.2 Літературна мова. Мовна норма. Культура мови. Культура мовлення під час дискусії.		2	4
1.3 Специфіка мовлення фахівця (відповідно до напрямку підготовки).			2
1.4 Формування навичок і прийомів мислення. Види, форми, прийоми розумової діяльності. Основні закони риторики.		2	4
II. Етика ділового спілкування			
2.1 Поняття етики ділового спілкування, її предмет та завдання.		2	2
2.2 Структура ділового спілкування. Техніка ділового спілкування. Мовленнєвий етикет.		2	4

2.3 Правила спілкування фахівця при проведенні зустрічей, переговорів, прийомів та по телефону.		2	4
III. Лексичний аспект сучасної української літературної мови в професійному спілкуванні			
3.1 Терміни і термінологія. Загальнонаукові терміни. Спеціальна термінологія і професіоналізми.		2	2
3.2 Типи термінологічних словників (відповідно до фаху).			2
3.3 Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів.		2	4
IV. Нормативність і правильність фахового мовлення			
4.1 Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Орфографічні та орфоепічні словники.		2	4
4.2 Морфологічні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм.		1	2
4.3 Синтаксичні норми сучасної літературної мови у професійному спілкуванні.		1	4
V. Складання професійних документів			
5.1 Загальні вимоги до складання документів. Текст документа. Основні реквізити. Види документів.		2	4
5.2 Укладання документів щодо особового складу.		2	4
5.3 Текстове оформлення довідково-інформаційних документів.		2	4
5.4 Особливості складання розпорядчих та організаційних документів.		2	4
5.5 Укладання фахових документів відповідно до напрямку підготовки.			4
6.1 Підсумкове заняття. Контрольна робота.		2	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 80 балів, Контрольна робота – 10 балів;		

	Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Залік – підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 10 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 80 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік Форма здачі – підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

7. Політика навчальної дисципліни

- Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій/практичних, зазначених у силабусі.
- Академічна доброчесність.* Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
- Відвідування занять.* Пропуски семінарських занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____.pdf
- Неформальна освіта.* Результати неформальної освіти зараховується згідно з «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

- Антонюк Т.М. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації / Т. М. Антонюк [та ін.]. - Чернівці: Друк Арт, 2015.
- Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [уклад.: Бабич Н. Д. та ін. ; за заг. ред. Н. Д. Бабич]. - 4-те вид., уточн. і допов. - Чернівці : Книги-XXI, 2014. - 556 с.

3. Караман С. О. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша. – К: Літера ЛТД, 2013. – 544 с.
4. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч посібник-практикум// Г. Л. Вознюк та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 324 с.
5. Український правопис / — стереотип. вид. — Київ: Наукова думка, 2019. — 392 с.
6. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна

1. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. — 896 с.
2. Науменко Л.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Текст] : підручник / Н. В. Науменко. - Київ : НУХТ, 2014. - 255 с.
3. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко та ін. – 2-ге вид., стер. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.
4. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. – Київ: Академія, 2004. – 342 с.
5. Сучасний словник іншомовних слів / уклад.: Семотюк О.П. та ін. – К.: Ранок, 2017. – 688 с.
6. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. / З. О. Мацюк, Н. І. Станкевич - 4-те вид. - Київ : Каравела, 2012. - 352 с.
7. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: модульний курс. — К., 2008 — 448 с.

Словники ділової української мови

1. Бuzинний О., Щепотьєв В. Короткий російсько-український словник: Практичний підручник діловодства українською мовою. – К., 1924.
2. Осипів М. Російсько-український словник щонайпотрібніших у діловодстві слів: Практичний порадник. – Харків, 1926.
3. Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія. (Проект) / [Сост.]: М. Дорошенко, М. Станіславський та В. Страшкевич. – К. – Харків, 1930 [л в Мюнхені 1993 р. заходами проф. О. Горбача].
4. Биби́к С.П., Михно І.Л., Пустовіт Л.О., Сютя Г.М. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів. – К., 1997

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>
4. www.ukrbook.net/DSTU_pabl.htm
5. www.mova.info
6. www.novamova.com.ua

7. www.pereklad.kiev.ua
8. www.pravopys.net
9. www.rozum.org.ua

Викладач

Оксана СИДОРУК